

VIRKA- JA TYÖEHTOSOPIMUS LÄÄKÄREIDEN TYÖAJOISTA

1 § Soveltamisala

Tätä sopimusta sovelletaan Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen alaisissa terveydenhuollon toimintayksiköissä kliinistä potilastyötä tekeviin valtion virkamieslain tai työsopimuslain mukaisessa palvelussuhteessa työskenteleviin lääkäreihin. Vankiloiden poliklinikoilla ja Valtion lastensuojeluyksiköissä (koulukodeissa) työskentelevien lääkäreiden työaika määräytyy kuitenkin valtion työajoista tehdyn virka- ja työehtosopimuksen mukaisesti.

Huomautus: Sopimuksen soveltamisalaan kuuluvat Vanhan Vaasan sairaalan sekä Niuvanniemen sairaalan lääkärit sekä Vankiterveydenhuollon yksikköön kuuluvien Psykiatrisen vankisairaalan ja Vankisairaalan lääkärit.

2 § Säännöllinen työaika

Säännöllinen työaika on 37 tuntia viikossa.

Säännöllinen työaika voidaan järjestää myös niin, että se tasoittuu kahden tai kolmen viikon kuluessa keskimäärin 37 tuntiin viikossa. Teknisistä tai työn järjestämistä koskevista syistä tasoittumisjakso voi olla pidempi, kuitenkin enintään vuoden mittainen.

Jos säännöllinen työaika on järjestetty keskimääräiseksi, on työtä varten ennakolta laadittava työajan tasoittumisjärjestelmä vähintään ajaksi, jonka kuluessa säännöllinen työaika tasoittuu määrättyyn keskimäärään.

3 § Joustavat työaikajärjestelyt, työaikapankki ja osa-aikatyön työaika

Lääkäreiden työaikoihin voidaan soveltaa työajoista tehdyn valtion virka- ja työehtosopimuksen 6 a §:n määräyksiä eräistä joustavista työaikajärjestelyistä sekä 7 §:n määräyksiä työaikapankkijärjestelmästä säännöllisen työajan kohdentamiseksi tai 7 a §:n määräyksiä työaikakorvauksiin perustuvasta työaikapankkijärjestelmästä.

Osa-aikatyön työaika voidaan järjestää keskimäärin osa-aikatyön tuntimääräksi käytössä olevan sovitun tasoitusjakson aikana.

4 § Arkipyhien ja eräiden muiden päivien vaikutus työaikaan

Pitkäperjantain, toisen pääsiäispäivän, helatorstain ja juhannusaaton sisältävillä sekä niillä työviikoilla tai -jaksoilla, joilla uudenvuodenpäivä, loppiainen, vapunpäivä, itsenäisyyspäivä, jouluaatto, joulupäivä tai tapaninpäivä sattuu muuksi päiväksi kuin lauantaiksi tai sunnuntaiksi, työviikon tai -jakson säännöllinen työaika on 7 tuntia 24 minuuttia lyhyempi tai, mikäli samalle

työviikolle tai -jaksolle sattuu kaksi tai useampia edellä tarkoitettuja päiviä, kutakin mainittua päivää kohden edellä mainittua tuntimäärää lyhyempi. Vapunpäivälle sattuva helatorstai ei lyhennä työaika.

Näillä työviikoilla tai -jaksoilla työskentelevän osa-aikaisen lääkärin työaika lyhenee samassa suhteessa kuin kokoaikaisen työaika.

Tätä määräystä ei sovelleta, jos palvelussuhde ei kestä täyttä työviikkoa tai -jaksoa.

5 §

Keskeytyneen työviikon tai -jakson säännöllinen työaika

Mikäli työviikko tai -jakso keskeytyy vuosiloman, päivystysvapaan, virkavapauden, kursseihin osallistumisen taikka sen johdosta, että virkasuhde alkaa tai päättyy keskellä viikkoa tai työjaksoa, eikä keskeytys ole ollut tiedossa työvuoroluettelo laadittaessa, lyhenee säännöllinen työaika sillä tuntimäärällä, mikä on merkitty työvuoroluetteloon keskeytyspäivien ajaksi.

Jos keskeytys on ollut tiedossa työvuoroluettelo laadittaessa tai työvuoroluettelo on annettu toistaiseksi voimassa olevana, lyhenee säännöllinen työaika 7 tuntia 24 minuuttia, kun säännöllinen työaika jakaantuu pääsääntöisesti viidelle työpäivälle viikossa edellyttäen, että keskeytyspäivä muutoin olisi ollut työpäivä.

6 §

Lepoajat

Lepoajat, niistä poikkeaminen ja saamatta jääneen lepoajan korvaaminen määräytyvät työaikalain (872/2019) 6 luvussa säädetyllä tavalla.

Päivittäinen lepoaika eli ruokailutauko on annettava vähintään puolen tunnin pituisena tai lääkärin halutessa tilaisuus 15–20 minuuttia kestävään ateriointiin työaikana työpaikalla siten, ettei järjestelystä aiheudu haittaa virkatehtävien suorittamiselle. Päivittäistä lepoaika ei lueta työaikaan, mikäli sen ajaksi saa esteettömästi poistua työpaikalta.

Lääkäri voidaan määrätä päivystämään tai kutsua työhön viikkoleponsa tai muun vapaapäivänsä aikana, mikäli päivystystä ei muutoin voitaisi asianmukaisesti järjestää tai milloin on kyse hätätyöstä tai muusta pakottavasta tilanteesta.

7 §

Vapaamuotoinen päivystys

Vapaamuotoisella päivystyksellä tarkoitetaan työnantajan määräykseen perustuvaa lääkärin olemista muualla kuin virka- tai työpaikalla valmiina tarvittaessa ryhtymään työhön säännöllisen työaikansa ulkopuolella.

Soveltamisohje:

Vapaamuotoisessa päivystyksessä lääkäri on velvollinen olemaan tavoitettavissa puhelimitse tai muulla sovitulla tavalla.

8 § Puhelinkonsultaatio

Puhelinkonsultaatiolla ja muulla päivystykseen liittyvällä etäkonsultaatiolla tarkoitetaan potilaan hoitoa koskevaa neuvottelua ja ohjeistusta.

9 § Vapaamuotoisen päivystyksen aikainen aktiivisyys

Vapaamuotoisen päivystyksen aktiivisuuden katsotaan alkavan siitä, kun päivystäjä kutsun saatuaan on saapunut virka- tai työpaikalle ryhtyäkseen välittömästi työhön. Aktiivisyys päättyy siihen, kun työ on suoritettu.

Aktiivisyysajan alkuun ja loppuun lisätään 15 minuuttia, mikäli päivystäjä puhelinkonsultaation seurauksena lähtee virka- tai työpaikalle suorittamaan virka- tai työtehtäviä.

10 § Vapaamuotoisen päivystyksen korvaus

Kultakin vapaamuotoisen päivystyksen päivystystunnilta maksetaan alla olevan taulukon mukainen korvaus. Vapaamuotoisen päivystyksen korvaus maksetaan myös vapaamuotoisen päivystyksen aktiivisyysajalta.

Ajankohta	Korvausprosentti
Arkipäivä	20
Viikonloppu	28

Viikonloppukorvaus maksetaan perjantaista tai arkipyhää taikka joulu- ja juhannusaattoja edeltävästä arkipäivästä klo 18 maanantaihin tai ensiksi seuraavaan arkipäivään klo 08.

Korvaus lasketaan lääkärin korottamattomasta tuntipalkasta ja korvataan rahana tai annetaan vastaava vapaa-aika (päivystysvapaa). Korottamaton tuntipalkka saadaan jakamalla lääkärille kuukaudelta suoritettava kiinteä palkka luvulla 160.

Soveltamisohje:

Kiinteällä palkkauksella tarkoitetaan valtion yleisen virka- ja työehtosopimuksen 7 §:n mukaista palkkausta.

11 § Puhelinkonsultaatiosta maksettava korvaus

Lääkärin päivystyksen aikana tapahtuneista puhelinkonsultaatiosta suoritetaan hänelle kunkin puhelinkonsultaation tai muun päivystykseen liittyvän etäkonsultaation osalta korvaus, joka lasketaan jakamalla lääkärille kuukaudelta suoritettava kiinteä palkkaus luvulla 640. Kello 23–06 välisenä aikana suoritettua puhelinkonsultaatiosta maksetaan em. korvaus kaksinkertaisena.

Soveltamisohje:

Puhelinkonsultaatiosta ja muusta päivystykseen liittyvästä etäkonsultaatiosta tulee olla työnantajan edellyttämällä tavalla luotettava selvitys (esimerkiksi päiväys, kellonaika, konsultoinnin pyytäjä ja syy sekä kesto).

Korvaus lasketaan lääkärin korottamattomasta tuntipalkasta ja korvataan rahana tai annetaan vastaavana vapaa-aikana. Puhelinkonsultaatio muutetaan vapaa-aikakorvaukseksi siten, että kutakin korvattavaa puhelinkonsultaatiota kohden annetaan vapaa-aikaa 15 minuuttia. Kello 23–06 välisenä aikana suoritettun puhelinkonsultaation vapaa-aikakorvaus on kaksinkertainen eli 30 minuuttia.

Korvausta ei suoriteta, mikäli lääkäri pelkästään kutsutaan virka- tai työpaikalle tai mikäli lääkäri annettuaan mahdollisesti väliaikaiset hoito-ohjeet lähtee soiton johdosta virka- tai työpaikalle.

12 §**Vapaamuotoisen päivystyksen aikaisen aktiiviyön korvaaminen**

Kultakin vapaamuotoisen päivystyksen aktiiviyötunnilta maksetaan alla olevan taulukon mukaisella kertoimella korotettu korvaus. Vapaamuotoisen päivystyksen aktiiviyöajalta ei makseta päivystyskorvausta lukuun ottamatta muita työaikakorvauksia.

	Klo 00–08	Klo 08–21	Klo 21–24
Arkipäivä	2,50	1,75	2,50
Viikonloppu	3,00	2,25	3,00

Viikonloppukorvaus maksetaan perjantaista tai arkipyhää taikka joulu- ja juhannusaattoja edeltävästä arkipäivästä kello 18 maanantaihin tai ensiksi seuraavaan arkipäivään kello 08.

Korvaus lasketaan lääkärin korottamattomasta tuntipalkasta ja korvataan rahana tai annetaan vastaava vapaa-aika.

13 §**Päivystyssidonnaisuuden rajoitus**

Osa-aikatyötä tekevän, raskaana olevan tai 55 vuotta täyttäneen lääkärin päivystysvelvollisuutta pyritään vähentämään, mikäli tämä on toiminnallisesti mahdollista.

Lääkäreitä ei saa velvoittaa vapaamuotoiseen päivystykseen yli kuutta kertaa kuukaudessa. Lääkäri voidaan velvoittaa päivystämään useamminkin, mikäli lääkäri on antanut tähän suostumuksensa.

Soveltamisohje:

Työnantajan tulee vapauttaa raskaana oleva lääkäri työaikalain mukaisesta kello 23–06 välillä tapahtuvasta yötyöstä ja osoittaa lääkäri työskentelemään kello 23–06 ulkopuolella, jos yötyö lääkärin lausunnon perusteella on haitallista raskaana olevan lääkärin terveydelle tai sikiön terveydelle ja kehitykselle.

Vapaamuotoisessa päivystyksessä yhdeksi päivystyskerraksi katsotaan enintään 24 tuntia kestävä ajanjakso.

14 § Työajan enimmäismäärä

Työaikalain (872/2019) 18 §:n mukaisen työajan enimmäismäärän tarkastelujaksona on kalenterivuosi.

15 § Matkustamiskustannusten korvaaminen

Mikäli vapaamuotoista päivystystä suorittava joutuu päivystysaikana virkatehtäviensä vuoksi saapumaan virkapaikalle, korvataan hänelle kohtuulliset matkustamiskustannukset varsinaisesta asunnosta ja kodista virkapaikalle ja takaisin noudattaen matkakustannusten korvaamisesta tehdyn virka- ja työehtosopimuksen määräyksiä.

Soveltamisohje:

Mikäli matka tapahtuu kellonaikaan, jolloin julkiset kulkuneuvot eivät ole käytettävissä tai julkisten kulkuneuvojen käyttäminen ei ole kokonaisuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista tai kohtuullista, matkustamiskustannuksina voidaan korvata oman auton käyttö kilometrikorvauksen mukaisesti tai taksin käytöstä aiheutuneet kustannukset. Matka päivystysaikana vapaa-ajan asunnosta virkapaikalle ja takaisin korvataan kuitenkin siten, että korvaus on enintään varsinaisesta asunnosta ja kodista suoritettavan matkan kustannusten suuruinen.

16 § Työrauha

Virkamiehet

Tähän sopimukseen sidottu ei saa sopimuksen voimassaoloaikana ryhtyä työtaistelutoimenpiteisiin sopimuksen pätevydestä, voimassaolosta tai oikeasta sisällöstä taikka sopimukseen perustuvasta vaatimuksesta syntyneen riidan ratkaisemiseksi, voimassa olevan sopimuksen muuttamiseksi tai uuden sopimuksen aikaansaamiseksi.

Lisäksi tähän sopimukseen sidottu yhdistys on velvollinen valvomaan, että sen alaiset yhdistykset ja virkamiehet, joita sopimus koskee, eivät riko edellisessä momentissa tarkoitettua työrauhavelvoitetta eivätkä sopimuksen määräyksiä. Tämä yhdistykselle kuuluva velvollisuus sisältää myös sen, ettei yhdistys saa tukea tai avustaa kiellettyä työtaistelutoimenpidettä eikä muullakaan tavalla vaikuttaa sellaisiin toimenpiteisiin, vaan on velvollinen pyrkimään niiden lopettamiseen.

Työntekijät

Tämän työehtosopimuksen voimassaoloaikana ei saa ryhtyä lakkoon, sulkuun eikä muuhun niihin verrattavaan toimenpiteeseen, joka kohdistuu tämän sopimuksen määräyksiä vastaan tai tarkoittaa tämän sopimuksen muuttamista.

17 §
Sopimuksen voimassaolo

Tämä sopimus tulee voimaan 1.5.2025 ja on voimassa 29.2.2028 saakka. Sopimuksen voimassaolo jatkuu tämän jälkeen vuoden kerrallaan, siltä osin kuin sitä ei jonkun sopimusosapuolen toimesta irtisanota vähintään kuusi viikkoa ennen sopimuskauden tai jatkovuoden päättymistä. Jos valtion virka- ja työehtosopimuksen voimassaolo päättyy sen 21 §:n 4 momentin määräyksen nojalla, päättyy samalla tämän sopimuksen voimassaolo.

Näitä sopimusmääräyksiä sovelletaan ensimmäisen 1.5.2025 jälkeen alkavan täyden kalenteriviikon ja työjakson alusta lukien.

Mikäli sopimuksen tullessa voimaan sen soveltamisalaan kuuluvien lääkäreiden työaikoihin on sovellettu joitakin muita määräyksiä kuin tämän sopimuksen mukaista työaikaa, voi kyseinen lääkäri halutessaan siirtyä tämän sopimuksen mukaiseen työaikaan tai jatkaa nykyisessä työaikamuodossaan palvelussuhteensa päättymiseen saakka.

Helsingissä 7. päivänä toukokuuta 2025

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

JULKISALAN KOULUTETTUJEN NEUVOTTELUJÄRJESTÖ JUKO RY.